

ÇOCUKLARIN SANAL ZORBALIĞA MARUZ KALDIĞINA İŞARET EDEN İPUÇLARI

- Çocuğun internet kullanımından sonra üzgün görünmesi
- Çocuğun cep telefonuna gelen mesajdan sonra üzgün görünmesi
- Çocuğun yaşıtlarıyla olan sosyal etkinliklerin azalması
- Çocuğun akademik performansının düşmesi
- Çok sık kullandığı internete eskisi kadar ilgi göstermemesi
- Telefonuna gelen mesajları okumadan silmesi

Bu tür davranışlar çocukların sanal zorbalığa maruz kaldığına yönelik işaretler olabilir; ancak bu davranışları gösteren her çocuğun sanal zorbalığa maruz kaldığı söylenemez.

AİLELER, ÇOCUKLARI SANAL ZORBALIĞA MARUZ KALDIĞINDA NELER YAPABİLİR?

- Delilleri saklamak
- Delilleri okul ile paylaşmak
- Sanal zorbanın ailesiyle iletişime geçmek
- Bu tür olaylara maruz kaldıklarında çocukları bir yetişkine söylemeleri için cesaretlendirmek
- Çocukları sosyal iletişim sayfalarından mahrum bırakmamak; kullanımdan haberdar olmak şartıyla izin vermek

AİLELER, ÇOCUKLARI SANAL ZORBALIK YAPMIŞSA NELER YAPABİLİR?

- ✓ Bu olayı ört bas etmek yerine, çocuklarına gerekli uyarıları yapmaları hatta daha ileri giderek cezalandırmaları (interneti ve cep telefonu elinden almak şeklinde) gerekmektedir.
- ✓ Ailelerin çocuklarıyla iletişim kurup onlara sanal ortamda görünmez olmadıklarını açıklamalıdır.
- ✓ Aileler çocuklara teknolojiyi diğer kişilere baskı kurmak için kullanmaması gerektiğini öğretmesi gerekmektedir.
- ✓ Aileler çocuklarına filtre programlarının konulma nedenleri ve ailede internet kullanımının kurallarını öğretmeleri gerekmektedir.
- ✓ Ailelerin sürekli çocukları ile iletişim halinde olmaları gerekmekte ve doğru olmayan dedikoduları, davranışları rahatsızlık yaratan ve olumsuz yorumların kabul edilmeyecek olduğunu benimsetmeleri gerekmektedir.

Kaynakça:

Aksaray, S. (2011). Siber Zorbalık. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(2), 405-432.

Arıcak, O. T. (2011). Siber Zorbalık: Gençlerimizi bekleyen yeni tehlike. *Kariyer Penceresi*, 2(6), 10-12.

HATAY REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

SİBER (SANAL) ZORBALIK

Yayın No: 5

HATAY REHBERLİK VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ

Tel: 0326 213 58 91

Web: www.hatayram.meb.k12.tr

Esenlik Mah. Makbule Ölçen Cad.

No: 10 Antakya/HATAY

SİBER ZORBALIK NEDİR?

Farklı çalışmalarda farklı şekillerde tanımlanan sanal (siber) zorbalığın genel olarak tanımı; başkalarına zarar vermek amacıyla bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak bir kişi ya da grup tarafından kasıtlı, tekrarlayan düşmanca davranışlardır.

Sanal zorbalık, kameralı cep telefonları aracılığı ile kurbanların görüntülerini çekmek, çoğunlukla rızası ve haberi olmadan sosyal medya aracılığıyla paylaşmak, elektronik posta ya da cep telefonu mesajları ile aşağılayıcı, alay edici, tehditkâr, cinsel taciz veya şiddet içeren mesajlar göndermek ve yine mağdura ilişkin aşağılayıcı web sayfaları hazırlamak, gruptan dışlama, sahte kimlik ile birini kötü gösterme gibi birçok davranışı kapsamaktadır.

SANAL ZORBALIĞI KOLAYLAŞTIRAN NEDENLER

- Başkalarının üzerinde kontrol kurmayı amaçlama
- Saldırganca davranmaktan haz alma
- Arkadaşları arasında saygınlık kazanma çabası
- Gerçek yaşamda davranışa dökemediği saldırganlık içeren düşüncelerini sanal ortamda davranış olarak dile getirme arzusu
- Kendisine kötü davranan kişilerden sanal dünyada intikam almaya çalışma
- Sert görünme isteği
- Sanal zorbalıktan yakalanma ihtimalinin geleneksel akran zorbalığından daha zayıf olması
- Sanal zorbalıkta kimliğini gizleme imkânının bulunması ve sanal zorbalıkta mağdurla yüz yüze iletişim kurma zorunluluğunun bulunmaması

SİBER ZORBALIĞIN MAĞDUR ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Yapılan araştırmaların ortaya koyduğu sonuçlara göre, siber zorbalıkla ilgili yaşanan deneyimlerin yol açtığı stres, korku ve hayal kırıklıkları çok ciddi akademik, psikososyal ve yaşamsal problemlere sebep olmaktadır. Siber zorbalığa maruz kalan çocuklarda görülen durumlar:

- * Üzüntü, anksiyete, korku gibi duyguları daha fazla hissetme, ayrıca konsantrasyon bozukluğu nedeniyle okul notlarında düşme
- * Okuldan kaçma, okula devamsızlık ve okula silah getirme gibi okulla ilgili davranış sorunlarını daha fazla gösterme
- * Depresyon, madde kullanımı ve suç işleme oranlarını yükseltme
- * Kuralları çiğneme, saldırganlık gibi davranış problemlerine daha yatkın olma
- * İnternette uzaklaşma, sürekli olarak olay hakkında düşünme ve çevresindeki her şeye ilgisini kaybetme

